

Tuinspiegel

Tuinbouwvereniging Buytentwist
Jaargang 54

November 2017

In dit nummer o.a.

- * Bericht van de nieuwe TOC
- * Oogstborrel en afscheid Lambert
- * Snoeicursus *uitneembaar!*
- * Oproep oude Tuinspiegels

In deze rubriek geef ik voor de drie komende maanden wat tuintips. Het is een mix van tips over zaaien, snoeien, onderhoud van gereedschap en het bestrijden van ongedierte met milieuvriendelijke middelen. Ik put veel uit eigen ervaring en zoek in mijn geliefde tuinboeken. En daarnaast is er natuurlijk Internet. Een tip wat dit betreft: zoek met het woord "tuinkalender" en u komt een schat aan informatie tegen die gerangschikt is volgens de maanden van het jaar.

November

■ Wat is er leuker dan zelf **zaden** te verzamelen.... en dus bloemen en groenten opnieuw kunnen zaaien zonder dat je dure zaden moet kopen. Ik doe

het elk jaar en meestal met succes. (Er zijn ook gekke verrassingen en er zijn zelfs mensen die zeggen, dat het niet mag... kijk vooral naar <http://www.velt.nu/categorie/zelf-zaden-telen>).

Tomaten, bonen, rucola, lathyrus, zonnebloem, goudsbloem; als je de zaden hebt verzameld en gedroogd, doe ze dan in papieren enveloppen. Schrijf naam en jaartal erop en bewaar ze koel en donker.

■ Op Buytentwist heeft iedere tuin-der in ieder geval **een strook gras** vóór de tuin liggen. Geef nog een gift kalk voor de winter en vergeet de bloemenborders (denk aan de Hel-leboris) en uw kruidentuin niet. Wat extra kalk in deze tijd van het jaar doet wonderen.

■ **De ramen van de kas** moeten schoongemaakt! Ik vergeet het wel eens, maar elke zonnestraal kunnen uw planten in de kas goed gebruiken in dit jaargetijde.

December

■ In de herfst gaan **padden** op zoek naar een geschikte overwinteringsplaats. Een oude bloempot, een takkenhoop of enkele op elkaar gestapelde dakpannen zijn een prima schuilplaats voor deze dieren. U kunt ze dus een handje helpen.

■ Maak alvast een **tuinplan** voor volgend jaar, denk aan het belang van vruchtwisseling en vooral ook: in welk vak moet ik veel en waar moet ik weinig bemesten? Ook de plaats

waar de aardappelen geteeld moeten worden is van belang! Houd daarom de mededelingen op de tuin in de gaten.

■ **Herfstframbozen**; als u deze soort op uw tuin heeft staan, heeft u vast

wel eens na een warme nazomer in November nog een zoete framboos kunnen plukken. Alle takken die vrucht hebben gedragen moeten tot de grond afgeknippt worden. Voor het volgend jaar: houd 10 à 12 nieuwe scheuten per meter aan.

Januari

■ **Snoeien**: Lees de samenvatting van de snoeicursus van John Peters: de belangrijkste feiten vindt u daar! De appel, de peer en bessenstruiken krijgen hun jaarlijkse onderhouds-snoei en vóór medio januari is de druif aan de beurt. Vrienden van mij doen dit karweitje traditie-getrouw op 1 januari en ik zie bij hen prima resultaat.

Snoeien doen we het best op een zonnige, niet vriezende dag.

■ Zet de **composthoop** nog een keer om zodat er veel lucht wordt aangevoerd. Hierdoor verloopt het composteringsproces sneller zodat u de compost in het voorjaar kunt gebruiken, bijvoorbeeld in de plantgaten van jonge plantjes.

■ **Gereedschap** heeft regelmatig onderhoud nodig; "goed (onderhouden) gereedschap is de helft van het werk", zei mijn vader altijd. Januari en december zijn prima maanden om hier tijd aan te besteden. Op de tuin is er minder te doen en als u in maart uw snoeischaar wilt laten slijpen, heeft u een lange rij liefhebbers vóór u.

Tine Walberg

Coverfoto: Tine Walberg

ALGEMENE INFORMATIE

BESTUUR

(bij voorkeur benaderen via e-mail, slechts in nood per telefoon!)

VOORZITTER:

Ella de Gelder, A30

Ruysdaelstraat 20, 2021 EN Haarlem,

TEL.: 023-5270177,

E-MAIL: voorzitter@buytentwist.nl

SECRETARIS:

Corine Mens, A49

Engelszstraat 1, 2023 ET Haarlem,

TEL.: 023-5341030,

E-MAIL: secretaris@buytentwist.nl

PENNINGMEESTER:

Adrie van der Rest, B04

Dr. Dirk Bakkerlaan 69, 2061 EV Bloemendaal,

TEL.: 0621202941,

E-MAIL: penningmeester@buytentwist.nl

BESTUURSLEDEN:

Yvonne Clason, A34

Van der Meerstraat 24, 2023 DZ Haarlem,

TEL.: 023-5263438,

E-MAIL: y.clason@kpnmail.nl

Rob Ouwerkerk, A27

Van Riebeecklaan 17, 2024 AE Haarlem,

TEL.: 023-5253443,

E-MAIL: robouwerkerk@planet.nl

Dirk Schuitemaker, C21

TEL.: 0653112373,

E-MAIL: dier@planet.nl

Marjan Wehrmeijer, B08

Ign. Bispincklaan 40, 2061 EP Bloemendaal,

TEL.: 023-5264026,

E-MAIL: werkbeurt@buytentwist.nl

TUINENUITGIFTE

Yvonne Clason, A34

TEL.: 023-5263438,

E-MAIL: wachtlijst@buytentwist.nl

BEHEER COMPLEX EN CLUBGEBOUW EN VOORZITTER KLUSCOMMISSIE

Rob Ouwerkerk, A27

E-MAIL: webmaster@buytentwist.nl

COÖRDINATOR WERKBEURTEN

Marjan Wehrmeijer, B08

TEL.: 023-5264026,

E-MAIL: werkbeurt@buytentwist.nl

VOOR OVERZICHT WERKMEESTERS

website: www.buytentwist.nl

TUIN- EN OPSTALLENCOMMISSIE

Dirk Schuitemaker, C21

TEL.: 0653112373,

E-MAIL: dier@planet.nl

John Tijnstra, A6

TEL.: 023-5248228,

E-MAIL: j.tijnstra@hotmail.com

Marjan Wehrmeijer, B08

TEL.: 023-5264026,

E-MAIL: werkbeurt@buytentwist.nl

Ineke van Engelsdorp, (A26)

TEL.: 023-5271966

REDACTIE TUINSPIEGEL

Tine Walberg, A32

Yvonne Clason, A34

Erik Kwant, B32

E-MAIL: tuinspiegel@buytentwist.nl

BEHEERDER WEBSITE

Rob Ouwerkerk, A27,

E-MAIL: webmaster@buytentwist.nl

BANKREKENING VAN DE VERENIGING

IBAN: NL59 INGB 0000 62 03 40

t.n.v. penningmeester Buytentwist te Overveen

ADRES BUYTENTWIST

Bloemendaalseweg 185C, 2051 GA Overveen,

E-MAIL: info@buytentwist.nl

Opruimen

De herfst is toch ook een hele fijne periode in het tuinieren. De laatste groenten en bloemen nog koesteren en verzorgen. Alle heerlijkheden als jam, augurken en sappen rijk in de kast. Vriezer weer vol met allerlei groenten. In september en oktober heb ik nog wat winterpostelein en winterkervel in de koude bak en kas gezaaid. Dat was ik vorige jaar vergeten en heb 't gemist op m'n kerstmenu. Herfst is tijd voor opruimen, ordenen, materialen repareren, paden herstellen, mest uitrijden etc.

Het is ook een moment voor sommige leden om te gaan stoppen met tuinieren. De redenen zijn heel verschillend en persoonlijk. Maar het vertrek van Lambert Dijkhuizen (A41), na 32 jaar lidmaatschap, wil ik graag onder de aandacht brengen. Bij de laatste oogstborrel hebben we op hem getoast en toegezongen nog vanwege zijn 95e verjaardag in juni. En als kroon op zijn werk heeft hij weer 'de Gouden Schep' gewonnen, deze keer met het kweken van de grootste rode biet. Lambert zullen we blijven zien want hij mag zolang hij wil de sleutel van Buylentwist hebben en we gaan Lambert als erelid voordragen voor de aanstaande Algemene Ledenvergadering.

De herfst is ook afscheid van oud en ruimte maken voor nieuw. Rob Ouwerkerk wil wat oude taken afstoten en ruimte maken voor andere zaken. Dit is wat we Rob van harte gunnen. Hij is al jaren vanuit het bestuur voorzitter van de TOC (De Tuin- en Opstallen Commissie) en heeft dit met zeer veel betrokkenheid gedaan. Het is niet de meest dankbare klus vanuit het bestuur. Ondanks dat leden het tuinreglement krijgen, is naleving niet altijd vanzelfsprekend. Rob doet veel meer dan TOC werk; ook is hij een belangrijke voortrekker in de klussencommissie, terreinbeheerder, adviserend (bij tuinuitgifte) voor nieuwe leden en een zeer betrokken bestuurslid. Rob blijft gelukkig in het bestuur en zal de laatste drie genoemde taken blijven doen. De kennis en jarenlange ervaring van Rob is voor ons zeer dierbaar.

Dirk Schuitemaker is bereid vanuit het bestuur het voorzitterschap van de TOC over te gaan nemen. We willen voor de toekomst echter dat de TOC breder gedragen gaat worden, ook door de leden. Het idee is om vanuit elk perceel A, B en C, één of meer leden af te vaardigen in de TOC. Er zijn al leden bereid gevonden. We hopen in de eerstvolgende ledenvergadering de vorderingen te melden.

Veel opruimplezier!

Uw voorzitter, Ella de Gelder

De *bij* en wij

Johannes Peters – sinds 2013 tuinierend op zijn bloemrijke perceel op nummer A39- komt uit een geslacht van fruittelers. Hij is opgegroeid in Elst in de Betuwe.

Hij was bij Het Landje van de Boer wat snoeiwerk aan het doen toen hij zag dat er een bijenkast werd opgehaald en hij werd meteen nieuwsgierig. Waar ging deze kast naar toe?

De imker bleek nog geen nieuwe bestemming te hebben gevonden en

Johannes dacht aan zijn eigen perceel op Buytentwist.

Zou het niet geweldig zijn als bij onze vereniging ook een bijenvolk zou komen?

De imker stond welwillend tegenover dit idee en ze spraken af om de locatie van Johannes te bekijken. De imker vond op zijn perceel een plek die geschikt zou zijn voor een kast. En Johannes werd enthousiast. Hij zou met de komst van een volk en onder het beheer van de imker de vaardigheden kunnen aanleren en uiteindelijk zelf ook imker kunnen worden zoals veel van zijn familieleden.

Een oom van Johannes gaf hem nog meer bruikbare informatie en stelde materiaal ter beschikking.

De bij op Buytentwist

Ook veel tuinders op Buytentwist reageerden enthousiast: Zonder de bijen geen bestuiving van onze tomatenplanten, peren- en appelbomen, uien en nog veel meer. En nu de bijen het zo moeilijk hebben is het ook zinvol hen dichterbij onze omgeving vol voedingsbronnen te brengen. Johannes vindt het leuk om de kennis en inzichten die hij zal krijgen te delen met anderen die het interesseert, het biedt de tuinders een kijkje in de bijenkeuken.

Foto: Michaela Kobyakov Rgbstock.nl

Het bestuur had tot nu toe met de komst van een bijenkast een groot bezwaar: In het statuut staat duidelijk

beschreven dat het houden van dieren niet is toegestaan op Buytentwist.

Het ligt voor de hand het bestuur te verzoeken de statuten aan te passen zodat we net als veel andere Volkstuinverenigingen bijen kunnen huisvesten. Een zogenaamd bijenreglement troffen we al aan op de website van Volkstuin de Eemakker. www.eemakker.nl. Daar zijn duidelijke richtlijnen en afspraken te lezen die het voor zowel de bijenhouder als voor de eigenaren van nabij gelegen percelen inzichtelijk maakt wat de komst van een volk betekent.

▲ Bijkast op Stadstuinderij De Nieuwe Akker

Berthe Leemeijer (B12) en Dirk Schuitemaker (C21)

OPROEP

**Beste medetuinders en ereleden,
Wij deden een schokkende ontdekking: het Tuin-
spiegel-archief van vóór 2007 is nagenoeg leeg!**

Volgens de overlevering werden de Tuinspiegels vanaf dat moment digitaal aangemaakt en gelukkig staan bijna alle Tuinspiegels sindsdien op onze site, met dank aan Rob Ouwerkerk.

Als redactie willen we graag ook nummers van de Tuinspiegel uit langer vervlogen tijden opsporen en uiteraard bewaren. Vandaar onze vraag: Heeft u nog ergens een stapeltje Tuinspiegels liggen en denkt u wel eens: "Wat moet ik toch met die ouwe rommel." ... laat het ons weten. We komen dolgraag langs om ze op te halen. Het zou geweldig zijn als we de geschiedenis van Buytentwist weer wat completer kunnen maken.

Ontbrekende nummers tussen 2004 en 2008:

■ 2008: in dat jaar is er maar één Tuinspiegel verschenen, dat ontbreekt.

■ 2007: voorjaarsnummer

■ 2006: voorjaars-, zomer- en herfstnummer

■ 2004: voorjaarsnummer.

Van vóór 2004 is helaas geen enkel nummer bewaard gebleven.

**Alvast veel dank voor uw reactie,
Redactie Tuinspiegel (tuinspiegel@buytentwist.nl)**

▲ Een aantal covers van Tuinspiegels uit het verleden, uit: "50 jaar Tuinspiegel", uitgegeven door Tuinbouwvereniging Buytentwist, herfst 2013

Grind teveel

Op zondag 30 juli 2017 harken Marjan Wehrmeijer (B8) en Wim Glas (B30) dapper het teveel aan grind aan de kant.

Gelukkig krijgen Marjan en Wim hulp uit onverwachte hoek.

J

ohn Tijmstra

TUINDERPORTRETJE 55

A06 en A09

Zoals John Tijmstra vroeger als kind met zijn moeder de tuin in liep, neemt hij mij, voor dit portretje, mee zijn tuin in. Hij begint direct, als was het een excursie, te vertellen over wat er allemaal te zien is. Wat ik op dat moment nog niet kan weten, maar wat mij tijdens ons gesprek snel duidelijk wordt, is dat John in 1992 een tweejarige gidsencursus afrondde bij het Instituut voor Natuureducatie in Zuidkennemerland en sindsdien excursies leidt. Zijn neiging tot uitleggen en vertellen komt dus niet uit de lucht vallen.

John heeft al sinds 1981 een volkstuin. Hij tuinierde eerst op 'Nooit Rust', maar toen dat steeds verder werd opgeslokt door projectontwikkelaars verhuisde hij in 1999 naar Buytentwist. John begon met tuinieren op A09 en niet veel later maar kwam daar A06 bij. Beide tuinen zijn productietuinen, maar terwijl op A09 voornamelijk de gebruikelijke groenten staan, is A06 een 'kleinfruitparadijs'. De rode, witte en zwarte bessen, aardbeien, frambozen en kruisbessen kent iedereen, maar honingbes, appelbes, theeberry, loganberry en jostabes zijn, in ieder geval voor mij, allemaal nieuw. Je vraagt je af wat een mens moet met zoveel bessen. Het antwoord is simpel: Jams en chutneys maken is een hobby van John en hij experimenteert hiermee dan ook volop. Een verrukkelijke aanrader is zijn laatste probeersel: aardbeienjam met vlierbloesem.

Omdat John wil weten wat er op zijn bord ligt is zijn moestuin heel belangrijk voor hem. Waarom sommige groenten in de supermarkt niet lekker zijn en biologische producten wel goed smaken kan John als chemisch analist uitstekend uitleggen. Zijn kennis deelt hij graag met zijn medetuiniers. Daarbij zet hij zich ook op andere manieren voor de vereniging in, omdat hij beseft dat het bestaan van zo'n vereniging als Buytentwist geen vanzelfsprekendheid is. Maar bovenal gaat het hem om het bezig zijn met de natuur, want: "Contact met de aarde ontlaadt".

Tekst en fotografie: Wietske van der Wielen

Sinds kort zijn alle Tuinderportretjes van Wietske van der Wielen ook op onze site in te zien: www.buytentwist.nl. Wist u dat er op de -door Rob Ouwerkerk prima onderhouden- website allerlei nuttige informatie te vinden is? Van ledenlijst tot werkbeurten, van nuttige websites tot reglementen... een aanrader voor elke tuinder op ons complex.

Oogst- op-de- fiets

September 2017: Oogst,
uitpuilende fietstassen en
een zeer tevreden tuinder
Melman (A8)

Oproep kopij

De redactie roept alle leden van Buytentwist op om medetuinders deelgenoot te maken van uw ervaringen, passies en ergernissen: met andere woorden: stuur kopij en/of een mooie foto met bijschrift naar de redactie!

Ubent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van uw tekst. De redactie behoudt zich, zonder opgave van redenen, het recht voor een stuk niet te plaatsen. Inhoudelijke wijzigingen vinden plaats in overleg met de auteur. Aanleveren in Word (platte, onbewerkte tekst).

Illustraties dienen als **apart bestand** meegezonden te worden, liefst met een kort verklarend bijschrift of informatie voor de redactie.

Kleurenfoto's moeten de hoogste resolutie hebben of minimaal 150 pixels/inch zijn.

Bestandsformaat jpeg.

Kopij die op een andere manier wordt aangeleverd kunnen we niet plaatsen.

E-mail: tuinspiegel@buytentwist.nl.

*De deadline voor het insturen van
kopij voor het februari-nummer is*

10 januari

Distributie van de Tuinspiegel

Men kan een nieuw nummer meenemen uit de Tuinspiegel-box aan het clubhuis. Alleen het nummer met de uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering wordt per post verzonden.

Het verschijnen van een nieuwe Tuinspiegel zal worden aangekondigd op de mededelingenborden en via een e-mail aan die leden die hun E-mailadres aan de secretaris hebben doorgegeven.

Geef uw mailadres dus door aan de secretaris

uitneembaar!

Snoeicursus

door John Peters, **februari 2017**

Zijn kennis op dit gebied is bijna eindeloos; zijn roots liggen in de Betuwe en in de loop der jaren heeft hij zijn kennis en ervaring met het kweken van fruit enorm uitgebreid. Komend jaar zal er weer veel gesnoeid moeten worden op Buytentwist (of juist niet) en daarom lijkt me een impressie van John's cursus op zijn plaats. Niet, dat ik alles heb kunnen noteren..... Hij zegt zelf aan het begin van de cursus: "Leren snoeien uit een boek is bijna onbegonnen werk: veel vaktermen, tegenstrijdige adviezen en een wirwar van tips laten de beginnende "snoeier" wanhopig achter bij zijn fruitboom." Vandaar hieronder de meest elementaire kennis en toch ook een paar tips, samengesteld in overleg met John.

**Onze fruitboom-
deskundige,
John Peters (A39)
verzorgde op
25 februari 2017 een
boeiende en uiterst
leerzame snoeicursus
voor ongeveer
20 belangstellende
mede-tuinders.**

Snoeien van fruitbomen en -struiken, waarom?

Fruit is een cultuurgewas en moet dus verzorgd worden. Hoe meer "open" de boom of struik is, des te meer licht krijgen de takken en des te meer vruchten zullen er groeien.

Fruitbomen die wij kopen zijn altijd geënt op een onderstam. Die onderstam bepaalt, of de boom hoog wordt of laag blijft.

Vuistregel **1**

Vraag altijd naar de soort onderstam, als je een fruitboom wilt planten.

Loten, takken en knoppen

De loot die als scheut ontstaat uit de

Foto: Johny Berg Rgbstock.nl

Foto: Tim Mossholder Rgbstock.nl.

boom heet verlengenis, waterlot of langlot. Brindillen zijn hele korte takjes van 15 tot 20 cm, waaraan later vrucht kan komen. Soorten knoppen kun je vrij gemakkelijk herkennen: bladknoppen liggen heel vlak tegen de tak aan. Vruchtknoppen staan meer haaks op de tak.

Bij de meeste fruitbomen gaat de groei als volgt: Je ziet het eerste jaar een jonge scheut (is groen) uitgroeien tot een langlot. In het tweede jaar noemen we dit een twijg en pas in het derde jaar wordt het een tak, waaraan vruchten komen.

Vuistregel 2

Als we snoeien, reageert de boom met groeien; snoei dus zo weinig mogelijk, want je wilt liever fruit dan takken met veel blad! Probeer evenwicht te vinden tussen groei en bloei.

Groeiwetten

De top (of hoogste gestel-tak, bij de spilvorm de harttak) van de boom krijgt de meeste voeding en groeit daarom het krachtigst.

De sterkte van de sapstroom binnen de boom bepaalt of een knop een vruchtknop, een bladknop, een kortlot of een langlot wordt.

Dit verklaart tevens waarom bomen met zwakgroeiende onderstam en uitgebogen takken eerder vruchten dragen.

Soorten snoei

- **Lange snoei:** tak wordt niet (of heel weinig) gesnoeid maar uitgebogen tot ca. 45 graden. Uitbuigen is een middel om vruchtzetting te bevorderen of hoogtegroeienigszins te temperen.
- **Korte snoei:** dit is het inkorten van vruchttakken.

Foto: Helmut Gevert Rgbstock.nl.

- **Sporensnoei:** terugsnoeien tot op 5 knoppen. Dit doe je als er teveel vrucht aan de tak komt.
- **Vormsnoei:** Om een jonge boom in een goede vorm te krijgen, snoei je de eerste jaren drie tot vier takken tot de helft weg. Andere, wat hoog opgaande takken, kun je uitbuigen.
- **Onderhoudssnoei:** Als een fruitboom zo'n drie tot vier jaar oud is en de kroonvorm is bepaald, kun je je beperken tot onderhoudssnoei. Je verwijdert dan dode, zieke, laagstaande en gebroken takken, takken die dwars door de kroon groeien, takken die parallel aan elkaar groeien, waterloten en wildopslag (onderaan de stam).

Wanneer snoeien?

Vuistregel 3

Appel, peer en bessen: worden gesnoeid in het vroege voorjaar.

Steenfruit, zoals de pruim, perzik en kers: snoeien na de oogst (tot ca eind september). De vijg kan van November tot en met februari/maart gesnoeid worden.

De pruim, een verhaal apart

Pruimen van eigen tuin: heerlijk, maar er zit een addertje onder het gras. Pruimenbomen zijn erg vatbaar voor loodglans, dat merkten we vorig jaar op Buytentwist. In het Novembernummer van 2016 vind je informatie. Snoei daarom de boom zo weinig mogelijk.

Foto: Sanja Gjenero Rgbstock.nl

Pas de algemene onderhouds-snoeiregels toe (zie hierboven).

Snoei van rode en witte bes

Meestal houden we per struik 4 à 5 takken aan. De takken worden ieder jaar gesnoeid. Als ze de gewenste hoogte hebben worden ze terug geknipt tot op een sterke zijscheut. Aan de takken groeien zijscheuten die de vruchten gaan vormen. Bessen worden (lange snoei) weinig gesnoeid (wat veel kleine bessen geeft) of kort gesnoeid (wat weinig, maar grotere bessen geeft). Dat gebeurt meestal eind januari.

Vuistregel 4

Plant bessenstruiken ver genoeg uit elkaar. Minimum 1.50 meter en zorg voor een goede mulchlaag.

Snoei blauwe bes

De blauwe bes draagt vrucht op 1-jarige scheuten. Weinig tot niet snoeien dus, alleen afgedragen, kruisende of dode scheuten verwijderen.

Geef de blauwe bes zure grond: blad-aarde, dennennaalden of schors van dennenbomen.

Snoei zwarte bes

Na de oogst snoeien we de zwarte bes. Deze plant draagt vrucht op eenjarig hout.

Houdt ongeveer 4-5 gesteltakken aan en verwijder oude, dode of kruisende takken helemaal.

Kort de takken NIET gedeeltelijk in.

Snoei gewone framboos en braam

Deze planten dragen vrucht op grond-scheuten die in het (voor)jaar ervoor zijn gevormd. Na de oogst de afgedragen scheuten afknippen.

Snoei in januari en houd maximaal 8 a 12 scheuten per meter aan.

John Peters en Tine Walberg

Snoeicursus in februari 2018

Na het grote succes van februari dit jaar is John Peters opnieuw bereid zijn medetuinders deelgenoot te maken van de kneepjes van het snoei-vak. Hij verzorgt een workshop snoeien op

zaterdagmiddag
24-2-2018
van 14.00 - 16.00 uur

Na een theoretisch gedeelte over de basisprincipes van het snoeien van fruitbomen en -struiken neemt John u mee de tuin op zodat de theorie meteen in daden kan worden omgezet.

Foto: Gaby Houweling

John doet dit geheel kosteloos!
U kunt zich bij hem aanmelden via:
johanneshpg@hetnet.nl

*"Wie het eerst komt,
het eerst maakt."*

► De trossen met tomaten rijpen op de tuin van Bastiaan.

Buitentomaten

Buiten tomaten kweken leidt in veel gevallen tot teleurstellingen. Na een droog voorjaar staan de tomatenplanten er prachtig bij. Een natte periode aan het begin van de zomer maakt vaak een einde aan de hoop op lekkere rode tomaten. De plant valt ten prooi aan de tomatenziekte. Het blad en de tomaten worden bruin en groeien niet meer. Zo hoeft het niet te gaan. De afgelopen drie jaar experimenteerde ik met buiten kweken van tomaten. Al drie jaar op rij heb ik een flinke tomaten-oogst. Graag deel ik mijn ervaringen.

Raskeuze

Het begint met de keuze van het juiste ras. In de afgelopen jaren zijn verschillende rassen op de markt gekomen die enigszins resistent zijn tegen tomatenziekte. Deze ontwikkeling gaat snel. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer resistente tomatenrassen op de markt komen. Ik heb goede ervaring met de rassen 'Premio' en 'Vitella'. De eerste is verkrijgbaar bij Vreeken Zaden en de tweede heb ik besteld bij Hornbach Bouwmarkt. Vooral de eerste vind ik erg smakelijk. Naast de resistentie tegen tomatenziekte zijn deze rassen ook geteeld om vroeg te rijpen. Het groeiseizoen is buiten veel korter dan in de kas. Een vroege rijping maakt dan het verschil.

Ventilatie

Voldoende ventilatie rondom de plant is belangrijk. Tomatenziekte is een schimmel. Deze schimmel krijgt de kans als de planten nat zijn. Door voldoende ventilatie droogt de plant na regen sneller op. Zet de planten daarom niet te dicht

bij elkaar, zodat de bladeren elkaar niet raken. Hierdoor drogen de planten sneller op na een bui. Daarnaast beperk ik de plant tot één centrale stam. Dit doe ik door alle uitlopers in de oksels van de bladeren, de zogenoemde 'dieven', af te knippen. Als de plant groter is verwijder ik de onderste bladeren. Dit zorgt voor extra ventilatie van onderaf.

Vroege rijping

Het korte groeiseizoen vraagt om een vroege start. De tomatenplanten zaai ik binnen in februari. Als het na half mei warm genoeg is heb ik al flinke planten om buiten te zetten. Als de planten eenmaal in de grond staan zorg ik ervoor dat de plant zich zo snel mogelijk kan richten op het vormen van tomaten. Naast het 'dieven' haal ik na de vorming van drie of vier bloemtrossen de top van de planten af. Hierdoor kan de plant geen energie meer

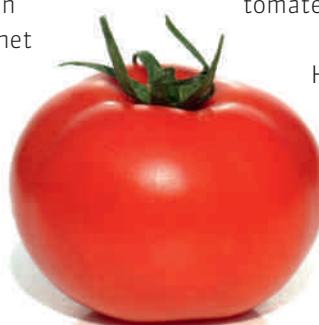
steken in de vorming van stelen en blad. Alle energie gaat naar de vorming en rijping van tomaten. Blijf ook de dieven die de plant na het toppen vormt verwijderen!

Bemesting

Laatste succesfactor is de bemesting van de plant. Een tomaat kan veel voedingsstoffen opnemen door wortels te vormen aan de stam. Deze wortels vormen zich als je de tomaat dieper in de grond zet dan dat hij in de pot stond. Om de vorming van deze wortels extra te stimuleren zet ik de tomaten in een plastic bloempot van minimaal 25 centimeter waar ik de bodem uit haal. Ik laat de pot een centimeter of acht boven de grond uitsteken. Hierdoor kan ik de pot een aantal keer in het seizoen aanvullen met goed verteerde stalmest. Dit zorgt voor een goede bemesting van de plant en voor extra vorming van wortels. Als de tomaten zich ontwikkelen bemest ik de tomaten eens in de twee à drie weken met biologisch vloeibaar tomatenvoedsel van ASEF.

Hopelijk inspireert dit stukje je tot het kweken van lekkere tomaten in de buitenlucht. Ik ben benieuwd naar jullie ervaringen!

Bastiaan Beentjes tuin B09

TUINDERPORTRETJE 56

Marianne Narold

Piet Veel

B31

Marianne Narold en Piet Veel, hadden in de tachtiger jaren een tuin bij Cruquius waar ze vanuit hun woning in het centrum van Haarlem naar toe fietsten. Op een gegeven moment was deze tuin niet meer te combineren met werk en gezin maar de behoefte om te tuinieren bleef bestaan. Ruim vier jaar geleden besloten ze toch weer een volkstuin te nemen en na drie jaar op de wachtlijst van Buytentwist te hebben gestaan konden ze in maart 2016 aan de slag op B31. Omdat hun tuin deel had uitgemaakt van een groter geheel stond er geen huisje op. Toevallig konden zij, net toen ze die nodig hadden, een aantal prachtige serredeuren bemachtigen die bij een verbouwing uit een Bloemendaals herenhuis waren gekomen. Met die deuren als uitgangspunt is een huisje gebouwd dat oogt als een Frans tuinhuis. In de achterwand zit, geheel in stijl, nog een openslaand raam met zicht op het Landje van De Boer.

Marianne en Piet hebben de taken op de tuin verdeeld; Piet, die graag kookt, doet de groenten en Marianne de bloemen. Aan de indeling van de groentetuin hebben ze voornamelijk niet veel veranderd. De groenten zijn bij voorkeur niet de alledaagse die je ook gewoon in de supermarkt kan kopen. Wel zijn er appelwortel, paarse bonen, palmkool en verbaazingwekkend decoratieve boomspinazie met jonge blaadjes van een fluorescerend hardroze. Fraai is ook de phacelia, een bijenplant die tegelijk groenbester is. Marianne bevindt zich met haar bloementuin nog in de gelukzalige fase van 'nadenken'. De dahliaknollen die ze kreeg lopen hierop alvast vooruit; de jonge planten beginnen volop knoppen te vormen. Marianne en Piet zijn beiden, beroepsmatig en als vrijwilliger, actief op het gebied van natuureducatie. Marianne begeleidt in de Kennemerduinen een bijzonder project dat onder de naam 'Verwonderd Duin' via kunstbeleving mensen bewust wil maken van hun omgeving en de schoonheid van de natuur.

Dat zij 's avonds soms moeite hebben hun tuin te verlaten verbaast mij niets; dat moment waarop de rust van het duin ook Buytentwist bereikt is tegelijk een moment van verwondering.

Tekst en fotografie: Wietske van der Wielen

Oogstborrel en stekjesdag

▲ Rob Ouwerkerk (A27) overhandigt de Lambert Dijkhuizen-trofee aan de naamgever van deze "wisselschap" – die Lambert overigens in 2017 voor de vijfde keer op rij ontvangt!

De eerst drie van de bietenwedstrijd:

- 1 Lambert Dijkhuizen (A41) 1850 gram
- 2 Joop Oosten (A46) 800 gram
- 3 Ferdinand Pronk (A37) 750 gram

▲ Marjan Wehrmeijer (B08) zorgt voor versterking van de inwendige mens.

▲ Dit keer geen grote oogst, maar de animo is er niet minder om.

▲ Een ontroerde Lambert met zijn kaart voor onbeperkte toegang tot het complex van Buytentwist

Bericht van de nieuwe TOC

(tuin- en opstallencommissie)

Rob Ouwerkerk heeft jarenlang heel veel werk verricht voor de TOC en besloot deze zomer om ermee te stoppen. Ontzettend bedankt Rob, voor je enorme inzet!

Na het aftreden van Rob Ouwerkerk als spil van de TOC is er nu een nieuw soort TOC ontstaan.

De bedoeling is dat per tuindeel (A, B of C) medetuinders 4 tot 5 keer per seizoen een "TOC-rondje" lopen.

We hopen dat met deze werkwijze medetuinders door een direct onderling contact op het "eigen" tuindeel gemakkelijk kunnen overleggen over mogelijke tuinproblemen.

Ondergetekende, Dirk Schuitemaker, heeft zich opgeworpen als coördinator van de verschillende TOC-groepen. Hij hoopt dat meer leden zich gaan melden om ook eens mee te lopen op een rondje over de tuinen. Aanmelden graag bij Dirk Schuitemaker 06-53112373.

Meteen een verzoek!

Maak -voordat het winter wordt- de tegels van de paden vrij van gras en onkruid. Vul de kieren dan op met wat zand en tik eventueel de tegels vanaf de zijkanalen weer aan. Als het gras tussen de tegels blijft aangroeien, raakt het pad beschadigd en dat kunt u voorkomen.

Met vriendelijke groet, **Dirk Schuitemaker** namens de TOC

Tuinitgifte in de zomer

Midden in de zomer kwam er onverwacht een tuin vrij; B06h. Ondanks de vakantietijd kwamen er toch nog aardig wat mensen naar de tuinitgifte-avond.

Ook Hannelore Lammers, al een poosje op de wachtlijst en al jaren moestuinierend op het Ripperda-terrein. Zij zocht een andere tuin, want er komen huizen op de plek van de moestuin daar!

Inmiddels is Hannelore samen met haar man enthousiast bezig op "haar" tuin.

Welkom!

Yvonne Clason, Tuinitgifte Buytentwist

Agenda

Kerstworkshop bij Oxalis

Vroeger een favoriet adres van veel leden van Buytentwist, nu iets verder weg in Alkmaar, maar nog steeds de moeite van het bezoeken waard. Natuurlijk kun je nog steeds bij Peter en Eva Pauw terecht voor tuinadvies en hovenierswerk, maar in hun winkel verkopen ze mooie kado's, zoals servies van Emma Bridgewater, theedoeken van biologisch katoen of linnen uit Zweden en veel producten van Vogelbescherming Nederland. De winkel in de Schoutenstraat nr. 30 is op vrijdag en zaterdag open van 9.30u - 17.00u.

Op 3, 10 en 17 december kun je bij Oxalis een kerstworkshop volgen, inschrijving via de website.

■ www.oxalisalkmaar.nl

De foto's van Eva

Eva Pauw maakt ook mooie fotokaarten; de onderwerpen volgen de seizoenen en de streek waar de verkooppunten gelegen zijn. Mooie kaarten om met Kerst te versturen!

In Haarlem te koop bij Muys en de Grote of St.Bavokerk, in Bloemendaal bij Papyrium en natuurlijk bij Oxalis in Alkmaar.

Kerstmarkt in Haarlem

Op 9 en 10 december is het centrum van Haarlem helemaal in Kerstfeer, met honderden kerstkramen, kerstverlichting en verspreid door het centrum zingen koren.

Op zondag zingen verschillende koren in de Gravenzaal van het stadhuis (toegang gratis).

Proef een speciaal Winterbiertje op het Hortusplein bij de Raaks en geniet van de kerstfeer.

Adopteer een kerstboom

De biologische kwekers van www.adopteereenkerstboom.nl verstaan de kunst van het laten overleven van kerstbomen. Ze werken volgens strenge richtlijnen waardoor zo'n 80-90 % van de bomen overleeft. Via hun uitgeefpunt in Driehuis, bij het Pieter Vermeulen Museum, kunt u de boom bestellen op de site van het museum. Dit museum is trouwens dit jaar gekozen tot leukste Kidsproofmuseum van 2017 en biedt juist voor kinderen bijzondere tentoonstellingen met een groen thema.

■ www.pietervermeulenmuseum.nl

De Groene Tuin, agenda 2018

Ook in 2018 is de agenda van De Groene Tuin weer mooi en praktisch tegelijk.

De agenda begint met een handig jaaroverzicht met een aantal verschillende werkzaamheden per maand. Bij iedere weekplanner vindt u extra informatie bij een mooie afbeelding.

Bovendien kunt u mooi gereedschap winnen via een speciale actie met Wolf-Garten.

■ **De Groene Tuin agenda 2018, € 12,50. Edicola Publishing BV, www.edicola.nl**

Agenda 2018 Home&Garden

Helaas is het mooie tijdschrift dit jaar uit het schap verdwenen. Gelukkig is er nog de agenda voor 2018. U vindt hier veel inspirerende adressen en informatie over bijzondere kwekers, tuinfestivals om niet te missen, zadenleveranciers en stadstuinwinkels. De 4 seizoenen, dit keer als mooie illustratie,

vormen telkens een rustpunt in deze mooie agenda. Ik denk dat deze -misschien wel laatste- Home&Garden-agenda snel uitverkocht zal raken.

■ **Home&Garden agenda 2018, € 12,95. Uitgeverij New Skool Media B.V., www.homeandgarden.nl**

Yvonne Clason